

Załącznik do uchwały Nr 203/21
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 9 marca 2021 r.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030

Łódź, 9 marca 2021

województwo
łódzkie

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 183 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań samorządu województwa należy m.in. opracowywanie programów dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, będących integralną częścią strategii rozwoju województwa. W związku z powyższym, opracowany został projekt „Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030”. Z uwagi na fakt, iż zgodnie z zapisem ustawowym Program stanowić ma integralną część strategii rozwoju województwa, do przeprowadzenia konsultacji zobowiązywał art. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Konsultacje społeczne projektu Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030 (dalej: Program) prowadzone były na podstawie uchwały Nr 1296/20 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 29 grudnia 2020 r. Konsultacje trwały 35 dni kalendarzowych tj. od 7 stycznia 2021 r. do 10 lutego 2021 r.

Celem konsultacji było uzyskanie opinii, uwag, propozycji na temat zapisów zawartych w projekcie Programu od przedstawicieli samorządów terytorialnych szczebla gminnego i powiatowego, partnerów społecznych, gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz innych interesariuszy.

Sprawozdanie stanowi podsumowanie przebiegu konsultacji wraz z analizą zgłoszonych uwag, opinii.

2. Organizacja i przebieg konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne organizowane były i koordynowane przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

Z treścią projektu Programu można było zapoznać się:

- w siedzibie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, ul. Snycerska 8 (tablica ogłoszeń) w godzinach pracy Urzędu tj. poniedziałek – piątek od godz. 8:00 do godziny 16:00,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi oraz na stronie internetowej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi www.rcpslodz.pl.

Uwagi, opinie, propozycje do projektu Programu można było zgłaszać drogą elektroniczną na adres: info@rcpslodz.pl z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag dostępnego na stronie www.rcpslodz.pl lub pocztą tradycyjną na adres: Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, ul. Snycerska 8, 91-302 Łódź.

W dniu 7 stycznia 2021 r. w prasie o zasięgu regionalnym – Dziennik Łódzki, ukazało się ogłoszenie Zarządu Województwa Łódzkiego informujące o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu Program Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030.

Ponadto wystosowano pisma informacyjne o możliwości zgłaszania uwag, opinii, propozycji do projektu Programu w ramach konsultacji społecznych, m.in. do:

- samorządów gminnych i powiatowych z terenu województwa łódzkiego;
- Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Łódzkiego;
- Łódzkiej Wojewódzkiej Rady Pożytku Publicznego;
- Ponad 20 organizacji pozarządowych;
- Uczelni wyższych.

Elementem konsultacji społecznych było spotkanie w dniu 3 lutego 2021 r. zorganizowane za pośrednictwem platformy CISCO WEEBEX. Jego celem było omówienie założeń projektu Programu. W spotkaniu uczestniczyli głównie pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz ośrodków pomocy społecznej z terenu województwa łódzkiego.

Ponadto w ramach konsultacji społecznych projekt Programu był opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej (upoważniony przez Komisję do wydania wiążącej opinii) nie zgłosił żadnych uwag i ocenił projekt Programu pozytywnie.

3. Wnioski z konsultacji społecznych

W trakcie trwania konsultacji społecznych do projektu Programu wpłynęło 5 uwag od 1 podmiotu – NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka. Część zgłoszonych uwag miało charakter opinii, komentarzy. Uwagi dotyczyły następujących elementów Programu: portret regionu oraz diagnoza wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Podczas spotkania konsultacyjnego nie zgłoszono żadnych uwag, propozycji.

Zestawienie uwag i opinii zawiera Tabela nr 1 stanowiąca załącznik do niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag, opinii zgłoszonych w trakcie konsultacji projektu Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030

I.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Treść uwagi/opinii	Rozpatrzenie uwagi
1	NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka	14	<p>Należy pochwalić, że autorzy projektu zauważyli problem uzależnienia od komputera i telefonu. Nasze doświadczenia wskazują, że do pieczy zastępczej trafia coraz więcej dzieci nie potrafiących normalnie funkcjonować bez dostępu do internetu. Niewątpliwie uzależnienie od cyberprzestrzeni będzie jednym z istotniejszych wyzwań nie tylko pieczy zastępczej ale dla wszystkich subdyscyplin pedagogicznych w ogóle. Ze względu na złożoność tego tematu zasługuje on na oddzielny raport. Niestety ten aspekt został pominięty w późniejszych celach szczegółowych projektu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Nie przewiduje się wyodrębnienia celu szczegółowego odnoszącego się wyłącznie do problematyki uzależnienia od komputera i Internetu. Zapisy dotyczące tego zagadnienia znalazły odzwierciedlenie m.in. w celu szczegółowym I - działanie 3. oraz w celu szczegółowym III działanie 2. Należy podkreślić, że problematyka uzależnienia od komputera i Internetu nie wpisuje się w sposób bezpośredni w zakres merytoryczny Programu. Z uwagi na wagę problemu zagadnienie to będzie szerzej przedstawione w wojewódzkim programie przeciwdziałania uzależnieniom.</p>

2	NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka	34	<p>Autorzy raportu wskazują na dużą „dynamikę wzrostu liczby” koordynatorów pieczy zastępczej. Porównują dane statystyczne z roku 2018 i 2019; gdzie liczby wskazują na wzrost z 98 do 112 zatrudnionych koordynatorów. Autorzy podają: „Z analizy powyższych danych wynika, iż w 2019 r. województwo łódzkie osiągnęło najwyższy ze wszystkich województw wskaźnik dynamiki wzrostu liczby koordynatorów, co świadczy o istotnym wsparciu rodzinnej pieczy zastępczej”. Jednak jeżeli przeanalizujemy statystykę z lat 2015 r. (109 koordynatorów) — 2019 r. (112 koordynatorów) możemy zauważyć, że w tym szerokim okresie przyrost jest marginalny. Prostując myśl autorów należy zwrócić uwagę iż rok 2018 był o tyle wyjątkowy, że zanotowano nie wprost a drastyczny spadek osób zatrudnionych w tej dziedzinie. Ponadto w latach 2015r. — 2019r. spadła liczba rodzin zastępczych z 3033 do 2851. Naturalnie zatem spadła ilość dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych z 4140 do 3886. Jednocześnie autorzy wykazują że: ”Podjęto też działania, by zgodnie z zapisami ustawy (art. 95 ust. 2 ustawy) z dniem 1 stycznia 2020 r. dzieci poniżej 10.roku życia trafiły wyłącznie do rodzinnych form pieczy zastępczej z wyjątkiem sytuacji, gdy w placówce przebywa jego matka, ojciec bądź dotyczy to rodzeństwa (. ..) Tego warunku nie udało się realizować i ze względu</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo Zapis dotyczący wskaźnika dynamiki wzrostu liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej stanowi komentarz wyłącznie do danych przedstawionych w Informacji Rady Ministrów za 2019 r. Zapis dotyczący analizy stanu zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2015-2019 zostanie w Programie uzupełniony.</p> <p>Autorzy uwagi podkreślają, że doszło do zawężenia spektrum kompetencji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Kompetencje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej są szczegółowo opisane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i nie zostały w żaden sposób zawężone. Należy rozdzielić zadania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej od zadań specjalistów (pedagog, psycholog, pracownik socjalny), którzy mogą być również zatrudnieni przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p>
---	--	----	---	--

			<p>na brak wystarczającej liczby rodzinnych form pieczy zastępczej(...)" Tyle tylko, że z raportów publikowanych przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej wynika, że jeszcze w 2017 r. w samej Łodzi występowało 8 różnych kategorii profesjonalistów zajmujących się organizacją rodzin zastępczych. W tym np. prawnik czy specjalista pracy z rodziną. W 2019 mamy już tylko 3 kategorie (psycholog, pedagog i pracownik socjalny). Łódź odpowiada za 1/3 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w całym województwie. Podsumowując koordynatorów pieczy zastępczej nie przybyło w jakiś znaczącej ilości, to jeszcze doszło do zawężenia spektrum ich kompetencji.</p>	
3	NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka	46	<p>Maria Kolankiewicz zwróciła uwagę m.in. „na konieczność analizy losów dzieci odchodzących z placówek do swych rodzin przed i po usamodzielnieniu oraz pogłębionej analizy w przypadkach poważnych niepowodzeń pedagogicznych. Takie informacje miałyby istotne znaczenie w projektowaniu przygotowania wychowanka do samodzielności”. To postulat nie możliwy do realizacji o tyle, że pełnoletni wychowankowie nie mają żadnego obowiązku legitymowania się z swojego dorosłego życia przed instytucją pieczy zastępczej.</p>	<p>Uwaga o charakterze opinii</p> <p>Możliwe jest przeprowadzenie badania dotyczącego losów wychowanków pieczy zastępczej przy wykorzystaniu różnych metod, technik badawczych, źródeł pozyskiwania informacji przez odpowiednie podmioty np. uczelnie wyższe. Przykładem jest publikacja Agnieszki Golczyńskiej-Grondas, pt: „<i>Chybotliwa łódź. Losy wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Analiza socjologiczna.</i>” Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016. Monografia zawiera relację z historii życia dorosłych (urodzonych w latach 1959-1980) wychowanków placówek z Łodzi</p>

				i regionu łódzkiego.
4	NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka	47	Autorzy analizują przyczyny, dla której województwo łódzkie wykazuje znacząco wyższe wskaźniki umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej (120,9) niż średnia krajowa (98,5). Ponadto zauważają, że od 2011 r. sytuacja się pogorszyła o 4,9 w Łódzkiem i o 2,6 w kraju. Następnie czytamy: „ Biorąc pod uwagę szeroki zakres dotychczas wprowadzonych zmian w systemie wspierania rodziny oraz systemie pieczy zastępczej, przyczyny tego stanu rzeczy należy dopatrywać się w znacznym zmniejszeniu się liczebności populacji osób w wieku do 18. r. ż. (niż demograficzny)”. To absurdalny wniosek, ponieważ wynika z niego iż działania na rzecz reformy pieczy zastępczej są dobre a dzieci w niej przybywa dlatego, że jest niż demograficzny? Ponadto brak analizy dlaczego wskaźniki dla województwa łódzkiego są radykalnie wyższe od średniej krajowej?	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>Zapisy dotyczące wniosków z analizy wskaźnika pieczy zastępczej zostaną skorygowane.</p> <p>Dane dla Polski przedstawione zostały aby pokazać skalę problemu, z którym boryka się województwo łódzkie. Nie były one przedmiotem analizy przyczyn takiego stanu rzeczy.</p>
5	NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka	60	Należy pochwalić za trafne zdiagnozowanie problemów kadrowych: „Liczebność kadry zatrudnionej w placówkach tworzących zasób instytucjonalny wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. w placówkach wsparcia dziennego oraz placówkach opiekuńczo-	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>Problem niskich wynagrodzeń kadr systemu pieczy zastępczej został zauważony w Analizie SWOT jak i w części projektu Programu dotyczącej zasobów kadrowych służb publicznych. Zapisy dotyczące innych</p>

		<p>wychowawczych w roku 2019 zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego.” Autorzy odnieśli się do tego problemu także w programie „Cel szczegółowy II” pkt. 2. Niestety pominęli główny problem trapiący zawody wspierające pieczę zastępczą. Są nimi niskie zarobki, brak ścieżek rozwoju kariery zawodowej oraz benefitów socjalnych. Skupiono się natomiast na „promocji” tychże zawodów. W efekcie absolwenci kierunków pedagogicznych coraz częściej wybierają karierę na rynku pracy w zawodach nie związanych z studiowanym kierunkiem.</p>	<p>problemów dotyczących zawody wspierające pieczę zastępczą zostaną uzupełnione.</p> <p>Założone w projekcie Programu działania w zakresie wspierania i inicjowania na rzecz wzrostu liczby kadry specjalistycznej w jednostkach wsparcia rodziny wpisują się w zadania samorządu województwa określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p>
--	--	---	---